

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004

2009

Комисия по правата на жените и равенството между половете

2007/2023(INI)

8.5.2007

СТАНОВИЩЕ

на комисията по правата на жените и равенството между половете

на вниманието на комисията по заетост и социални въпроси

относно модернизиране на трудовото право за посрещане на предизвикателствата на 21-ви век
(2007/2023(INI))

Докладчик по становище: Kartika Tamara Liotard

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по правата на жените и равенството между половете приканва водещата комисия по заетост и социални въпроси да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- А. като има предвид, че според проучванията в новата икономика съществува и ще се засилва социалното неравенство и особено неравенството между половете, предимно в онези сектори, в които професионалните съюзи са слаби и няма колективни трудови споразумения,
- Б. като има предвид, че основните права на жените да работят или да получават социална закрила биха могли да бъдат значително намалени, което ще доведе до несигурност относно трудовите им перспективи в бъдеще и ще повлияе върху техни жизненоважни решения, като планиране на семейство,
- В. като има предвид, че жените са в неравностойно положение на трудовия пазар, както и че са непропорционално представени в сферата на почасовата заетост и в новите, често несигурни, форми на трудови правоотношения, а достъпът им до пълни социални права и придобивки, както и до еднакво заплащане на труда и до възможности за професионална кариера, е затруднен,
- Г. като има предвид дискриминацията, на която са подложени жените по отношение на достъпа до пазара на труда, която се изразява в по-висок риск за бедност, по-специално в постоянните разлики в заплащането, въпреки еднаквото или по-високо ниво на образование и обучение спрямо мъжете,
- Д. като има предвид, че поради неравностойното си положение на пазара на труда, жените получават по-ниска заплата спрямо мъжете средно с 15%, въпреки че равенството на заплащане за мъже и жени е заложено в законодателството на Европейския съюз от самото му създаване,
- Е. като има предвид, че неравенствата създават пряка и непряка икономическа себестойност, а равнопоставеността създава предимства за конкурентоспособност, осъществяването ѝ съответно представлява важен и стратегически залог за икономическото и социалното развитие, и от друга страна като има предвид, че Европейският съюз не може да си позволи да се лиши от енергията и продуктивните възможности на жените, които представляват половината от населението,
- Ж. като има предвид, че днес жените са изправени пред едно тройно предизвикателство, т.е., да увеличат участието си на пазара на труда, да родят повече деца и да се справят с нарастващите грижи и отговорности в семейството, тъй като в почти всички случаи жените са тези, от които се изисква да правят компромиси, за да съвместяват работата и семейството, и които са подложени на високи нива на стрес и безпокойство в резултат на съчетаването на професионалните и семейните задължения,

3. като има предвид, че жените често напускат пазара на труда за продължителни периоди от време, за да полагат грижи за децата или за семейството, а възможностите им за повторно интегриране на пазара на труда са намалени,
- И. като има предвид, че стотици хиляди жени приемат нерегламентирани условия на труд поради липса на избор, при които те са домашни работнички извън своя дом или полагат грижи за възрастни членове на семейство,
1. посочва, че приемането на мерки за увеличаване на правата на социално осигуряване и на обезщетения на лицата, заети с почасов труд или сключили гъвкави или нестандартни трудови договори, както и приемането на мерки, гарантиращи трансформирането на недекларирани трудови дейности в законна работа, са от изключително значение по отношение на равенството между половете предвид факта, че мнозинството от тези работници са жени; призовава държавите-членки да съблюдават за спазване на трудовото право, в частност в рамките на новата социална действителност и на новото развитие на трудовите взаимоотношения,
 2. призовава Комисията и държавите-членки да гарантират правото на социална защита и на минимален доход, позволяващ сигурност на съществуване, която не трябва да бъде обвързана с трудовия стаж и с вида на трудовите договори, а да бъде гарантирана на всички лица като основно право;
 3. подчертава, че трябва да съществува законово изискване за преобразуване на срочните договори, подновявани повече от веднъж, в безсрочни; призовава за по-ефикасен контрол върху използването на временни трудови договори;
 4. изтъква, че състоянието на заетостта в Европа не отговаря на основните цели на Европейския съюз, т.е., да се подобряват условията за живот и труд на населението на Съюза, нито на Лисабонската стратегия, насочена към създаването на повече и по-добри работни места, към пълна заетост, социално интегриране и процент на заетост на жените от 60% до 2010 г.; призовава Комисията спешно да обърне внимание на тези аспекти;
 5. призовава Комисията да прилага ефективно интегрирания подход за равно третиране на мъжете и жените (gender mainstreaming) в своя процес на консултиране; изтъква, че Зелената книга на Комисията (COM(2006)0708) не се съсредоточава върху различните последици, които предложените промени ще имат за двата пола;
 6. призовава държавите-членки и работодателите да осигуряват нови възможности чрез гъвкаво работно време и да насърчават заетостта на непълнен работен ден, както и самонаемането, като същевременно гарантират социална закрила и пенсионни права, с цел увеличаване на участието на жените, младите и възрастните хора в трудовия процес;
 7. подчертава, че конкурентният натиск допринася за задълбочаването на

икономическото неравенство и за увеличаването на исканията за гъвкавост на труда, което въздейства отрицателно на разликата в заплащането, перспективите за икономическа независимост и социалната защита на жените, и води до тяхната професионална и секторна изолация;

8. подчертава, че в основата на трудовото законодателство трябва да бъде заложено равното заплащане на труда на лица от различни полове; вярва, че разликите в трудовото заплащане в различните сектори отразяват липсата на уважение към работата, извършена от жените;
9. подчертава необходимостта от въвеждане на точна система за оценка на работата на жените и на мъжете с цел да се прилага принципът на еднакво заплащане за еднакъв труд, който в много случаи не се прилага;
10. посочва, че съществува силно разделение по полов и по възрастов признак, което може да отслаби позициите им на пазара на труда, тъй като жените, по-възрастните и по-младите работещи, които често са наети чрез нестандартни договори, имат по-малки шансове да подобряват своите позиции на трудовия пазар;
11. изтъква, че по-доброто признаване на правото за съвместяване на личния, професионалния и семейния живот (както от гледна точка на кариерата, така и на правото на социална защита и на пенсия), засилването на защитата на бременните и кърмещите жени, по-доброто разпределение на семейните отговорности и задължения между мъжете и жените, достатъчното предлагане на гъвкави услуги за гледане на деца или роднини в зависимо положение, както и въвеждането на отпуск по бащинство, независим от този по майчинство, са важни условия за гарантиране на равни права и възможности на жените и мъжете на работното място;
12. призовава Комисията, по време на консултациите и дебатите във връзка с предмета на Зелената книга, насочена към балансирано съчетаване на гъвкавост и сигурност, да се съобразява с потребностите както на работниците, така и на фирмите;
13. призовава държавите-членки и социалните партньори да осигурят възможности за родителски отпуск и по-голяма гъвкавост на работните условия, по-специално чрез използване на нови технологии с цел подобряване на равновесието между професионалния, семейния и личния живот;
14. препоръчва на държавите-членки, на Съвета и на Комисията да обменят най-добри практики в рамките на Открития метод за координация по отношение на гъвкавата организация на работно време и да вземат предвид иновативни начини за организацията на работните часове, осигуряващи уравновесеност между работата и семейния живот;
15. посочва, че съвременното трудово законодателство трябва да гарантира пълното прилагане на европейското и националното законодателство, като насърчава липсата на дискриминация на пазара на труда; освен това отбелязва, че трудовото законодателство трябва да подкрепя ефективни механизми, гарантиращи равните възможности за всички работещи, т.е., недискриминация при наемане на работа, достъп до повишение и обучение, и подходяща защита срещу преследване, когато

хората предявяват своите права;

16. приканва държавите-членки да насърчават приемането на средства в полза на равенството в предприятията, за премахване на дискриминацията на работното място, на сексуалния тормоз, на употребата на сексистки език в наименоването на работните постове и при въвеждането на работното време, и да се осигури балансиран състав от мъже и жени в управителните съвети;
17. приканва държавите-членки да гарантират, че през целия си живот, дори ако намалят или прекъснат професионалната си дейност, за да се посветят на отглеждането на деца, мъжете и жените ще се ползват непрекъснато от социално-осигурителната система, за да гарантират правото си на пенсия след приключване на активния си живот; подчертава необходимостта да се осигури нужното обучение за работниците през целия им живот с цел да бъде успешен преходът им от един вид заетост към друг;
18. призовава Комисията да разгледа трудовата експлоатация на мигриращи работници (без документи) и особено на мигриращи жени, като се съсредоточи върху инструментите и механизмите за превенция и борба с експлоатацията на мигриращите работници, включително и за признаването и прилагането на основните права на човека и трудовите права на такива работници без законно право на работа, вместо да се разчита на репресии и депортиране;
19. отбелязва с голяма загриженост, че макар Зелената книга на Комисията да признава, че настоящите условия на пазара на труда пораждаат неравенство, т.е., създават разлики в заплащането на труда по полов признак, както и сегрегация на работното място и по сектори, тя напълно пренебрегва задълженията и отговорностите, произтичащи от Пътната карта за равенство между мъжете и жените;
20. отново с голяма загриженост отбелязва, че Зелената книга, въпреки че признава, че жените са изправени пред липса на равновесие между професионалния и личния си живот, пренебрегва спешната необходимост от действия за намиране на баланс между професионалния и личния живот и демографските предизвикателства, както е заложено в Европейския пакт за равенство между половете и Съобщението на Комисията относно демографското бъдеще на Европа;
21. посочва, че неравенството между цялостното трудово натоварване на жените и мъжете допълнително ще се засили, ако насърчаването на трудовата заетост сред жените продължи, без да се отчитат грижите и домакинските задължения на жените;
22. подчертава необходимостта от ефективни гаранции за трудовите права на работниците, действащи в транснационална среда, в цялата Общност, независимо от държавите-членки, където работят, като се има предвид фактът, че много от тези работници са жени;
23. посочва, че терминът „гъвкавосигурност“ сам по себе си е подвеждащ: той предполага повече гъвкавост и сигурност за служителите, докато в действителност

съществува по-голяма гъвкавост за работодателя и повече несигурност за служителя, доколкото настоящите условия на пазара на труда не гарантират социалните права на всички работещи и не предоставят на работниците начини за участието им при определяне на работното време и адаптирането му към техните потребности;

24. подчертава необходимостта от изясняване на понятието „работник“ в цялата Общност и на общите права, които работниците имат независимо от техния трудовоправен статус;
25. приканва държавите-членки да продължават да подкрепят развитието на тристранния диалог между обществените власти, работодателите и синдикалните организации, с цел да се вземат предвид особеностите на социалната реалност и новите нужди, които възникват в рамките на трудовите отношения и да намерят равновесие между отговорностите и интересите на всяка страна;
26. подчертава, че икономическият растеж не трябва да се осъществява в ущърб на социалните права на работещите, в частност що се касае до жените и уязвимите групи като малцинствата;
27. изисква от Комисията, в координация с държавите-членки, да осъществява периодична оценка на ефекта от предприетите действия, с цел да се вземат необходимите мерки за коригиране на аспектите, по които не е осъществен голям напредък в областта на равнопоставеността на мъжете и жените.